

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. Drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

R.J. Louwman

BEL/IOT

Telefoonnummer +31235143392

louwmanr@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds

Verzenddatum

13 OKT. 2022

Kenmerk

1494135/1911986

Geachte leden,

Uw kenmerk

In onze laatste brief van 4 april 2022 (kenmerk 1494135/1805595) hebben wij u geïnformeerd over de uitvoering en het vervolg van het Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds (EHDF). Toen is door ons geconstateerd dat de Coronapandemie in een andere fase terecht gekomen was en dat de economie zich had hersteld. Voor het vervolg van het EHDF zou geen concrete invulling worden gegeven aan de resterende middelen in het fonds, meer focus worden gelegd op de uitvoering en, vanwege de urgentie, meer gericht op de verduurzaming van de gebouwde omgeving. In de Statencommissie Economie, Financiën en Bestuur van 9 mei jl. is deze brief aan de orde geweest en werd de geschetste lijn in hoofdlijnen ondersteund.

In deze brief willen wij u informeren over hoe wij daar invulling aan hebben gegeven, de voortgang en de resultaten van het Economisch Herstel- Duurzaamheidsfonds (EHDF). Wij gaan daarover graag met u in gesprek.

Voortgang.

Een overzicht van het EHDF is opgenomen in de bijlage (Stand van zaken motie 42). Het geeft aan welke middelen geraamd zijn, wat loopt en wat nog in voorbereiding is en wat de resultaten zijn.

De maatregelen in uitvoering en voorbereiding tellen op tot een totaal bedrag van € 47 miljoen. Daarvan is € 26 miljoen vastgelegd in GS besluiten en in uitvoering. De uitgaven over de jaren 2021 en 2022 zullen naar verwachting oplopen tot € 13 miljoen. De maatregelen in voorbereiding tellen op tot ruim € 14 miljoen en ruim € 3 miljoen voor ophoging van lopende regelingen. De totalen van het EHDF (over de gehele looptijd) zien er dan als volgt uit:

Vastgelegd en in uitvoering	€ 26
In voorbereiding	€ 14,6
Ophoging lopende regelingen	€ 3,4
Uitvoeringskosten	€ 3

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Ten opzichte van het voorjaar is erbij gekomen:

1. *Subsidieregeling Oplossingen/innovaties bij Netcongestie (SON) i.h.k.v. verduurzaming bedrijventerreinen*. Als bedrijven geen nieuwe of grotere aansluiting op het elektriciteitsnet kunnen

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

krijgen, en als duurzame elektriciteit het net niet op kan, dan belemmert dat de economische ontwikkeling en de energietransitie. Deze regeling richt zich op partijen die werken aan slimme energiesystemen die capaciteitsproblemen op het net oplossen of voorkomen. De regeling heeft veel belangstelling gekregen en het subsidieplafond was na de openstelling binnen enkele dagen bereikt. Wel kijken we of de aanvragen in lijn zijn met de doelen van de regeling. Onze intentie is om de regeling nog een keer open te stellen, maar wellicht met enkele aanpassingen.

2. *Uitvoeringsregeling Verduurzaming Culturele Instellingen Noord-Holland 2021*. De regeling is verruimd zodat een bredere groep culturele instellingen er gebruik van kan maken.
3. *Uitvoeringsregeling Verduurzaming Dorps- en buurthuizen en wijkcentra*. Deze regeling is onlangs vastgesteld en zal per 15 oktober 2022 worden opengesteld. De verwachting is dat vrij snel enkele dorpshuizen gebruik zullen maken van deze regeling.

De komende periode bereiden wij de volgende maatregelen voor:

1. *Verduurzamingsprogramma particuliere woningen (incl energiemakelaar)*. Meerjarig energietransitieprogramma samen met gemeenten. Kern is dat woningeigenaren vanuit de gemeentelijke energieloketten onafhankelijk geadviseerd worden over voor hen rendabele maatregelen en gestimuleerd worden de geadviseerde maatregelen eerder te laten uitvoeren. We bundelen de inzet van capaciteit door samen een programma op te zetten. We zorgen voor synergie met de verschillende rijksregelingen en ontzorgen particuliere woningeigenaren bij verduurzaming.
2. *Contingentenaanpak*. Innovatieve aanpak met TNO en andere marktpartijen, die helpt om de verduurzaming van de gebouwde omgeving in de provincie Noord-Holland te versnellen. Slimme matching en vraagbundeling moet leiden tot een meer uniforme renovatieaanpak die het mogelijk maakt om verduurzamingsrenovaties efficiënter uit te voeren. Hierdoor wordt verduurzaming goedkoper en sneller uitgevoerd.
3. *Duurzaamheidslening Noord-Holland*. Leningen om particuliere woningeigenaren te ontzorgen bij het financieren van verduurzamingsmaatregelen. We gaan uit van een lening van de provincie en een bijdrage uit de markt waardoor een fonds ontstaat van waaruit leningen aan particulieren kunnen worden verstrekt.
4. *Just Transition Fund (JTF), gericht op versterking van de technische arbeidsmarkt*. Vanuit het Europese Just Transition Fund (JTF) komen middelen beschikbaar voor plannen om de economische effecten van de (energie)transitie op de maakindustrie op te kunnen vangen. Naast inzet op innovaties is ruim 40% van het JTF-budget afgezonderd voor arbeidsmarktmaatregelen-projecten. Het JTF vraagt cofinanciering van zowel overheden als bedrijven. Vanuit de regio IJmond willen wij de werking verbreden naar de gehele provincie.

5. *Zij-instromers*. Het programma zoekt samen met het UWV naar kandidaten die zich in een half jaar willen laten omscholen en werkervaring willen opdoen om daarna in te kunnen stromen in een baan (bij ons, één van de MRA partners, of bij partners van overheden) op het gebied van duurzaamheid.
6. *Vervolg Subsidieregeling Oplossingen/innovaties bij Netcongestie (SON)*. Er was veel belangstelling voor deze regeling gericht op netcongestie in relatie tot verduurzaming bedrijventerreinen, waardoor het aantal aanvragen al binnen enkele dagen groter dan het beschikbare budget. Wij zijn aan het bekijken of enkele aanpassingen in de regeling nodig zijn voordat er een nieuwe openstelling volgt.

Resultaten.

De resultaten zijn opgenomen in het overzicht in de bijlage. Hier willen we enkele resultaten kort toelichten.

De subsidies voor het verduurzamen van de sportaccommodaties zijn een groot succes gebleken. Twee keer was deze regeling binnen enkele weken volledig uitgeput door de grote hoeveelheid aanvragen. Uit de evaluatie blijkt dat de maatregelen niet alleen leiden tot besparingen van kWh's elektriciteit en m3 gas, maar ook een positieve uitstraling hebben op de directe omgeving van de sportverenigingen. Een derde openstelling is in voorbereiding en volgt dit najaar.

De uitvoeringsregeling versterking maatschappelijke sector is verlengd tot augustus 2023 en inmiddels wordt er goed gebruik van gemaakt. Van de 44 gemeenten in Noord-Holland maken 36 gemeenten gebruik van de regeling of zijn dat aan het voorbereiden. Er worden projecten gerealiseerd die gericht zijn op het herstel van sociale ontmoetingen.

Van de regelingen voor het versterken van de culturele sector wordt goed gebruik gemaakt. Er lopen meerdere adviestrajecten vanuit CultuurHerstel voor musea, cultuureducatie instellingen, festivals, gezelschappen en (pop) podia. De subsidieplafonds voor innovatie en samenwerking zijn bereikt en wij kunnen deze nog een keer verhogen.

Binnen het ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed lopen diverse adviestrajecten. Dat betekent dat op dit moment voor ongeveer 125 gebouwen concrete verduurzamingsplannen worden gemaakt.

In de vijf arbeidsmarktregio's van Noord-Holland zijn inmiddels Servicepunten Techniek (SPT) actief. In deze SPT's matchen de technische branches de vraag van hun achterban met werkzoekenden. Kandidaten krijgen zo nodig (vouchers) om zich te oriënteren, te laten begeleiden of nader op te leiden. De eerste kandidaten zijn gematcht met werkgevers en specifieke opleidingen om het werk te kunnen gaan verrichten.

Vervolg.

In de afgelopen tweeëneenhalf jaar ondergingen we meerdere golven van de Coronapandemie en bijbehorende lockdowns. Met uw motie (M42-2020) in mei 2020 heeft u snel gereageerd op de Coronapandemie. De maatregelen die daaruit voortkomen worden zeer gewaardeerd en gebruikt door verschillende partijen in de Noord-Hollandse samenleving. Men voelt zich gesteund door de provincie in deze lastige Coronaperiode.

De verwachting in mei 2020 was dat Noord-Holland te maken zou kunnen krijgen met een diepe economische recessie. Het EHDF werd in het leven geroepen. De hoofddoelstelling die uw Staten in 2020 hebben meegegeven is het verzachten van de negatieve effecten van de uitbraak van het Coronavirus en dit te combineren met de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Dat is vertaald naar drie doelen voor het EHDF:

- Vermindering CO2 uitstoot in de gebouwde omgeving
- Versterkte culturele en maatschappelijke sector
- Meer en goed geschoold personeel voor de technische sector

Voor deze doelen heeft u in de begroting ruimte gevonden en € 100 miljoen beschikbaar gesteld in een tijdelijke reserve.

De situatie in oktober 2022 met betrekking tot Corona lijkt gelukkig ten goede gekeerd. Hoewel er uiteraard op dit moment andere urgente maatschappelijke vraagstukken spelen die onzekerheid met zich meebrengen, is de crisissfeer rond Corona grotendeels voorbij en het Rijk verwacht ook geen grote lockdowns meer. Ook de Wereld Gezondheidsorganisatie ziet de Coronapandemie op zijn einde lopen. De economie heeft in de eerste Coronagolf wel een behoorlijke dip gekend, maar is daarna snel opgeveerd en sindsdien niet meer gekrompen. Investeren om een recessie te voorkomen is niet nodig gebleken, maar de urgentie om te verduurzamen is gebleven dan wel toegenomen. Vandaar dat we meer focus hebben gelegd op de verduurzaming van de gebouwde omgeving en de technische arbeidsmarkt.

Wij zien op dit moment geen aanleiding nieuwe maatregelen te nemen bovenop wat al in uitvoering en voorbereiding is. Nog los van het gegeven dat nieuwe maatregelen die nu nog niet in voorbereiding zijn ook niet meer tot uitvoering kunnen komen in de huidige bestuursperiode. Overigens zien we dat het Rijk werkt aan maatregelen die in lijn liggen met de maatregelen die wij hebben op het gebied van de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Er is inmiddels een subsidieregeling voor maatschappelijk vastgoed die aansluit bij het ontzorgingsprogramma. Ook zal het ontzorgingsprogramma worden verlengd en uitgebreid. Het Rijk heeft daarvoor per 3 oktober jl. de subsidieregeling SPUK 2 opengesteld. Wij zullen daarvoor een aanvraag gaan indienen. Deze rijks gelden kunnen wij inzetten om duurzaamheidscoaches in te huren die ondersteunen bij het opstellen van verduurzamingsplannen van maatschappelijk vastgoed.

Binnen de reserve voor het EHDF hebben we nu € 53 miljoen niet bestemd. We vinden het nog wel van belang dit binnen het fonds te behouden omdat we gezien hebben hoe grillig het Coronavirus kan zijn waardoor we wellicht toch nog een beroep op deze reserve willen doen.

Welke lessen kunnen we trekken

Wij vinden het van belang lering te trekken uit de afgelopen periode waarin wij hebben gewerkt aan het verzachten van de effecten van Corona. De regelingen zullen wij evalueren. De regeling voor de sportaccommodaties is al geëvalueerd en voor andere regelingen zal dat in de komende periode volgen. Deze evaluaties zullen niet allemaal tegelijk plaatsvinden omdat de looptijden verschillen. Wij zullen u uitgebreider informeren zodra wij wat meer evaluaties klaar hebben. Dat geeft de mogelijkheid resultaten enigszins in onderling verband te bespreken.

Een les die we nu kunnen trekken is dat we als provincie betrekkelijk snel kunnen inspelen op een situatie die maatschappelijk behoorlijke negatieve impact heeft. Allereerst hebben uw Staten snel gereageerd met een motie waarin u de opdracht aan ons gaf een fonds voor Coronaherstel te ontwikkelen. De hoofdlijnen die u daarin heeft aangegeven hebben we vervolgens vertaald in een raamwerk (brief van 9 oktober 2020) om tot uitvoering te komen. Sommigen maatregelen konden daarna al vrij snel genomen worden, andere vroegen om een langere voorbereiding. De middelen zijn eveneens door u snel beschikbaar gesteld waardoor we echt aan de slag konden. Wel is eind vorig jaar gebleken dat er een faseverschil zit tussen het maken van de plannen, het voorbereiden van de besluitvorming, het uitvoeren en uiteindelijk de uitgaven. Het doel is echter niet geweest om alle beschikbare middelen zo snel mogelijk uit te geven, maar de negatieve effecten te verzachten. Voorzichtig zou je kunnen concluderen dat het laatste lijkt te lukken, omdat er inmiddels goed gebruik gemaakt wordt van de regelingen en vooral omdat aangegeven wordt dat men zich gesteund voelt door de maatregelen van de provincie.

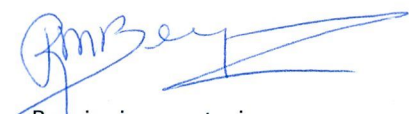
We hebben als provincie verschillende rollen (gehad) bij het verzachten van de negatieve effecten. Als initiator van het EHDF hebben we snel kunnen schakelen toen het moest, waardoor ondersteunende initiatieven van de grond zijn gekomen. De rol van kennisdeler spelen we bij activiteiten die leerzame voorbeelden opleveren. Het delen van kennis en ervaring is een essentieel onderdeel van de subsidieprojecten en daar profiteren ook andere partijen van. We zouden ook een rol kunnen spelen bij het bestendiger maken van relevante activiteiten die vragen om een langere inzet van de overheid. We doen dat bijvoorbeeld door samen met gemeenten het meerjarig verduurzamingsprogramma te ontwikkelen gericht op de particuliere woningeigenaar.

Tot slot.

We hebben u een overzicht gegeven van de stand van zaken van het EHDF. Daarin kunt u zien dat ruim gebruik wordt gemaakt van de verschillende regelingen en dat we ook nog niet helemaal klaar zijn met het beoogde pakket. We zijn van mening dat we met de alle maatregelen uit het EHDF kunnen blijven binnen de € 47 miljoen die we geraamd hebben, maar willen het restant nog in het fonds houden met het oog op de onzekerheid rond het Coronavirus.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

Provinciesecretaris
R.M. Bergkamp

voorzitter
A.Th.H. van Dijk

1 bijlage(n)

Stand van zaken uitvoering